

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

9 januari 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN, BESTUURSZAKEN,
INSTITUTIONELE EN BESTUURLIJKE HERVORMING
EN DECREETSEVALUATIE

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de gemeentelijke belasting op rechtspersonen en de toepassing ervan	1
Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over tewerkstellingsbevordering van personen met een handicap bij de lokale besturen	4
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de door de federale regering aangekondigde regelgeving met betrekking tot de aanvullende pensioenen van de contractuele personeelsleden in dienst van de verschillende overheden en de gevolgen daarvan voor gemeenten en provincies	6

Voorzitter: de heer Kurt De Loor

Vraag om uitleg van de heer Kris Van Dijck tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de gemeentelijke belasting op rechtspersonen en de toepassing ervan

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, namens mijn fractie wens ik het allerbeste voor het nieuwe jaar aan alle leden van deze commissie. Als dat in het verslag staat, zijn we zeker dat de anderen het ook weten. (*Gelach*)

Mijnheer de minister, ik stel deze vraag omdat de Raad van State een aantal uitspraken heeft gedaan met betrekking tot de gemeentelijke belasting op rechtspersonen. Tijdens het kerstreces heb ik vastgesteld dat in de entiteiten waarop deze uitspraken van toepassing zijn, zoals Hamme en Zulte, er enige commotie is ontstaan. Los daarvan is het niet onbelangrijk om deze problematiek hier even aan te kaarten. Ik weet zelf niet helemaal in hoeverre gemeenten rechtspersonen belasten. We merken wel dat die belastingen regelmatig in vraag worden gesteld. Het is eigen aan personen en instanties die belastingplichtig zijn, dat ze al het mogelijke doen om hieraan te ontsnappen. Het is aan de overheid om duidelijkheid te creëren zodat alles op een correcte manier kan verlopen.

Het is heel duidelijk dat de Belgische grondwetgever de gemeenten de keuze laat om verschillende belastbare grondslagen toe te passen. Zowel natuurlijke personen als bedrijven kunnen worden belast. Het is belangrijk dat de grondwettelijke vrijheid van gemeenten overeind blijft. Ik wil hier dan ook niet het debat aanzwengelen over het fiscaal pact.

In de zomer van 2006 heeft de Raad van State enkele arresten gevelde in verband met de zogenaamde heffing op rechtspersonen. In Hamme was er bijvoorbeeld een belasting ingevoerd in 1996. De belastingsschuld was te betalen door alle rechtspersonen die op 1 januari van het aanslagjaar als hoofd- en/of bijkomende activiteit, hoe miniem ook, op het grondgebied van de gemeente een nijverheids-, landbouw- of handelsbedrijf exploiteerden, een zelfstandige activiteit of een vrij beroep uitoefenden en dit in de vorm van een rechtspersoon. Per vestiging gelegen op het grondgebied van de gemeente moest een heffing van 15.000 frank worden betaald. Een aantal rechtspersonen werd echter vrijgesteld. Ik kom daar zo dadelijk op terug.

Daartegen is een annulatieberoep ingediend bij de Raad van State op basis van de schending van het gelijkheidsbeginsel, zoals verwoord in de artikelen 10,11 en 172 van de Grondwet. Die artikels stellen dat er, onder meer bij het heffen van belastingen, een gelijkheid en een niet-discriminatie tussen belastingplichtigen moet bestaan. Dat wil niet zeggen dat bepaalde categorieën van personen niet verschillend mogen worden behandeld op fiscaal vlak. Het is bijvoorbeeld perfect mogelijk om een rijk persoon meer te belasten dan een arm persoon. Maar belangrijk is wel dat de verschillen in fiscale behandeling berusten op een objectief criterium. Daar bovenop is het ook belangrijk dat deze verschillende behandeling 'redelijk' verantwoord wordt.

De Raad van State stelde vast dat de heffing op rechtspersonen in Hamme dan wel 'algemeen' heette te zijn. Dat nam echter niet weg dat nogal wat rechtspersonen de belasting niet hoefden te betalen. Publiekrechtelijke rechtspersonen, rechtspersonen die geen winstoogmerk nastreven, vzw's en autonome gemeentebedrijven werden vrijgesteld. De Raad van State oordeelde dat het gemeentebestuur niet op voldoende overtuigende wijze kon aantonen waarom alleen rechtspersonen die een commerciële activiteit uitoefenen aan de algemene heffing op rechtspersonen onderworpen werden. Het argument dat werd aangehaald door het gemeentebestuur om de commerciële vennootschappen te belasten via een algemene heffing op rechtspersonen gaat immers ook op voor de publiekrechtelijke rechtspersonen en vzw's. Die laatste kunnen op gemeentelijk vlak ook niet belast worden via een aanvullende belasting op de door hen betaalde federale rechtspersonenbelasting.

De Raad van State wierp nog een ander argument in dezelfde zin op. De gemeentelijke overheid verdedigde de aparte belasting op commerciële rechtspersonen door te verwijzen naar de dienstverlening die deze rechtspersonen krijgen vanwege de gemeentelijke overheid. De Raad van State merkte echter meteen op dat ook de vzw's, de autonome overheidsbedrijven en de vennootschappen die niet onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting genieten van gemeentelijke dienstverlening. De Raad van State stelt vast dat uit de verantwoording bij de gemeentelijke belastingsverordening niet bleek dat deze laatste rechtspersonen niet of in mindere mate gebruik zouden maken van deze gemeentelijke dienstverlening.

Een gelijkaardig arrest, dat werd uitgesproken op dezelfde dag als in het geval van de gemeente Hamme, met name op 27 juni 2006, velde de Raad van State

tegen de gemeente Zulte. Ook daar betrof het een vordering tot nietigverklaring van een belastingsverordening houdende de heffing van een belasting op bedrijven die een bepaalde vennootschapsvorm hadden aangenomen. Enkel feitelijke verenigingen en vzw's werden er uitgesloten van de belasting. Het ging om een gelijkaardige belasting als in Hamme waarbij enkel de modaliteiten wat verschilden. De fiscale autonomie laat de gemeenten immers toe vele verschillende belastingen te heffen en eenzelfde belasting een verschillende invulling te geven. Het basisbedrag per vestiging bedroeg forfaitair 3.000 frank, maar dit bedrag werd nog verhoogd door rekening te houden met het totale KI van de door de vennootschap gebruikte onroerende goederen

Interessant aan dit arrest was dat er niet zozeer werd gefocust op het niet te rechtvaardigen verschil in behandeling tussen commerciële rechtspersonen en niet-commerciële rechtspersonen, maar wel op het niet te verrechtvaardigen verschil in behandeling tussen economische entiteiten die de vorm van een rechtspersoon hebben aangenomen enerzijds, en economische entiteiten die geen rechtspersoonlijkheid hebben aangenomen anderzijds. Volgens de Raad van State is het niet zo dat er een wezenlijk verschil bestaat of kan bestaan in de gemeentelijke dienstverlening – onder meer voor bouw in de industriezone, een kmo-zone, basisinfrastructuur, milieubeleid enzovoort – tussen zelfstandigen-natuurlijke personen enerzijds en economische entiteiten die de vorm van een rechtspersoon hebben aangenomen anderzijds. Dit is logisch. Beiden genieten immers van de gemeentelijke dienstverlening. Het is dus niet te rechtvaardigen dat de ene categorie wel belast wordt via een specifieke belasting en de andere niet.

Het betreffende gemeentebestuur had opgeworpen dat economische entiteiten die geen rechtspersoonlijkheid kennen wel degelijk ook belast werden, meer bepaald via de aanvullende personenbelasting. Dit argument werd door de Raad van State niet aanvaard. Immers, in de aanvullende personenbelasting worden enkel inwoners van de gemeente belast. Een natuurlijke persoon die een economische activiteit uitoefent in een andere gemeente dan waar hij woont, zou dus niet worden belast door de gemeente waar hij zijn zaak heeft. Een dergelijke economische entiteit zou dus niet belast worden, terwijl de rechtspersoon wel aan belasting onderhevig zou zijn. De Raad van State vernietigde dan ook het belastingreglement van de gemeente Zulte houdende een belasting op bedrijven die een bepaalde vennootschapsvorm hadden aangenomen.

Het arrest van de Raad van State tegen de gemeente Zulte heeft duidelijk gemaakt dat het hebben van rechtspersoonlijkheid op zich geen criterium meer mag vormen om een gemeentelijk belastingreglement op te stellen waarbij ondernemingen belast zouden worden. Verder leert de rechtspraak van de Raad van State ons ook

dat het gelijkheidsbeginsel in het gedrag komt indien bepaalde rechtspersonen wel en andere niet belast worden. Immers, al die rechtspersonen genieten van eenzelfde gemeentelijke dienstverlening.

Wat de belastingen op rechtspersonen betreft, wil ik erop wijzen dat het voor ondernemers vaak als bijzonder onlogisch wordt beschouwd dat zij per rechtspersoon belast worden. Door de aard van de economische activiteit is het vaak logisch dat een bepaalde onderneming verschillende rechtspersonen opricht. Vaak gaat het om bedrijven die een nieuwe niche aanboren. Zo ken ik iemand die een sanitair bedrijf heeft. Jaren geleden is hij ook begonnen met het installeren van zwembaden. Het bedrijf kende een enorme expansie. Voor de zwembaden werd een aparte vennootschap opgericht. De mogelijkheid werd daarbij geschapen om personeel in te schakelen naargelang de periode van het jaar. In de zomer is het druk in het bedrijf dat zwembaden installeert en in de winter is dat het geval voor het sanitair. In zo'n bedrijf is er veelal maar één kantoor, één magazijn, één logistieke dienst.

Mijnheer de minister, wat vindt u van de arresten van de Raad van State. Zult u, als voogdijminister, een duidelijk signaal geven aan de gemeenten? Is het mogelijk om enige duidelijkheid te verschaffen via een omzendbrief? Uw voorganger heeft hierover standpunten ingenomen. Zult u een omzendbrief sturen om te vragen dergelijke belastingen in de toekomst niet meer in te voeren of duidelijk te maken binnen welke contouren dat wel kan?

In de omzendbrief van 2004 schreef de vorige minister van Binnenlandse Aangelegenheden dat "de rechtszekerheid van gemeentebelastingen op rechtspersonen of vennootschappen als dusdanig betwistbaar is". Er bestond toen al, terecht, aandacht voor deze problematiek. De vraag is echter of een meer resoluut taalgebruik niet veeleer aangewezen is, zeker als we rekening houden met de recente arresten van de Raad van State.

Hebt u ook weet van andere gemeenten waar een dergelijke belasting, eventueel met een andere benaming zoals een algemene gemeentebelasting op rechtspersonen, bestaat? In Temse bestaat deze belasting bijvoorbeeld nog. Misschien zijn er nog andere gemeenten. Hoe staat u tegenover de gewettigde klacht vanwege ondernemingen dat eenzelfde onderneming niet verschillende malen door dezelfde overheid moet worden belast, althans niet op dezelfde belastbare grondslag? In het geval van een belasting op rechtspersonen of ondernemingen is dat blijkbaar wel het geval.

Mijnheer de minister, een aantal gemeenten heeft al te maken gehad met deze arresten. We kunnen daar algemene lessen uit trekken. Het is goed enige duidelijkheid te scheppen. Als gemeenten er aan denken derge-

lijke belastingen in te voeren, zouden ze ook informatie moeten inwinnen bij de administratie Binnenlands Bestuur om te zien of de regeling sluitend is. Als burgemeester stel ik vast dat in mijn gemeente belastingen in vraag worden gesteld. Bestaat er binnen de administratie Binnenlands Bestuur een instantie waar een gemeente terecht kan voor een juridisch advies?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer de voorzitter, ondertussen zijn er wat meer leden in de commissie aanwezig. Ik wens u allen het beste voor 2007. Ik denk daarbij vooral aan de leden van de oppositie. Ik hoop op een constructief en prettig jaar. *(Opmerkingen van de heer Joris Van Hauthem en de heer Jef Tavernier)*

Mijnheer Van Dijck, ik zal eerst antwoorden op uw laatste vraag. De mensen nemen het best contact op met de administratie Binnenlands Bestuur. We proberen die administratie om te turnen tot een ondersteunende instantie. Vandaag de dag is het nog te vaak een kijvende en bestraffende dienst. Zij moet mij adviseren of iets al dan niet kan. Wie zich op voorhand informeert, kan heel wal leed voorkomen. Wie met dergelijke problemen wordt geconfronteerd, kan het best contact opnemen met die administratie en zich de nodige informatie laten bezorgen.

Mijnheer Van Dijck, u hebt in uw vraag een situatie geschetst die heel pertinent is voor mensen die gemeentelijke beleidsverantwoordelijkheid dragen. Intussen is dit verhaal bekend bij de gemeentelijke verantwoordelijken en in het bijzonder bij de verantwoordelijken op het gemeentelijk administratief vlak.

De gemeentebelastingen op rechtspersonen werden ruim twaalf jaar geleden ingevoerd. De voorwaarde was een goede motivering van dit soort belastingen. Er zijn twee grote vormen van bedrijven. Ten eerste zijn er de bedrijven die worden gevoerd door een natuurlijke persoon zoals u en ik. Die bedrijven dragen bij in de APB, de aanvullende personenbelasting. Daarnaast zijn er de bedrijven die de vorm van een rechtspersoon aannemen zoals een bvba en een nv. Zij betalen geen APB. De bedoeling was een soort opcentiemen in te voeren op de vennootschapsbelasting.

Opcentiemen op de vennootschapsbelasting, dus voor bedrijven onder de vorm van een rechtspersoon, is niet toegestaan. Daardoor bestaat er een ongelijkheid tussen bedrijven die gevoerd worden door een natuurlijke persoon en bedrijven die gevoerd worden onder de vorm van een rechtspersoon. Die ongelijkheid moest ongedaan worden gemaakt.

In 1993 had mijn voorganger, de heer Kelchtermans, zich akkoord verklaard met het feit dat er gemeentebelastingen op rechtspersonen zouden worden geheven

indien daarbij redelijke en objectieve maatstaven zouden worden gehanteerd. Men moest dus kunnen verantwoorden waarom de belasting wel van toepassing was op bedrijven onder de vorm van een rechtspersoon en niet op de bedrijven die ressorteren onder een natuurlijke persoon. Dat blijkt volgens de arresten van de Raad van State die intussen bekend zijn, niet evident te zijn. Ik verwijs naar het arrest van de Raad van State van 16 maart 2004 inzake de gemeente Zelzate. Het invoeren van een belasting voor vennootschappen op basis van het principe dat een natuurlijke persoon al via de APB belast is en de motieven dat bedrijven onder de vorm van rechtspersonen groter zijn, is een onvoldoende verantwoording om de belasting niet te heffen op natuurlijke personen. Een belasting die enkel wordt geheven op rechtspersonen schendt dan ook het gelijkheidsbeginsel tussen de bedrijven onderling.

Op basis van dit arrest heeft mijn voorganger de gemeenten gewaarschuwd voor de rechtsonzekerheid van de gemeentebelastingen op rechtspersonen. Hij deed dit via de omzendbrief BA 2004/03 die aan de gemeenten werd bezorgd op 14 juli 2004.

Of een bedrijf de vorm heeft van een natuurlijke persoon of van een rechtspersoon maakt geen verschil voor de mate waarin het bedrijf kan genieten van de gemeentelijke dienstverlening. Het al dan niet betalen van de APB is dan ook geen grond voor een verschillende behandeling. Dat staat in het arrest van de Raad van State van 27 juni 2006 over de gemeente Zulte.

Ik heb geen nieuwe omzendbrief aan de gemeenten gestuurd omdat ik de waarschuwing van mijn voorganger voldoende duidelijk vind. Ik ga ervan uit dat belastingreglementen die niet voldoen aan de noodzakelijke voorwaarden de toets van het bestuurlijke toezicht niet doorstaan. Zo werd de uitvoering van een verordening gelijkaardig aan deze van Zelzate in 2005 geschorst door de gouverneur van Oost-Vlaanderen. Een vergelijkbare verordening van de gemeente Herent werd in 2006 vernietigd.

Mijnheer Van Dijck, u zegt dat verschillende rechtspersonen geleid door eenzelfde zaakvoerder verschillende keren worden belast. Gemeenten hebben een zeer ruime mate van fiscale autonomie. Ze kunnen dus bijna volledig vrij bepalen wat in aanmerking komt als belastbare materie. Dat kan het uitoefenen van een bepaalde activiteit zijn. Dat is aanvaardbaar indien er een objectieve en redelijke verantwoording wordt geboden. Het kan gaan om hinder die de gemeente fiscaal wenst te ontraden. Ik denk daarbij aan belastingen op de nachtwinkels, op het verspreiden van reclame, op benzine- en brandstofpompen.

U merkt het al dat het niet de zaakvoerder is die belast wordt maar de activiteit. Indien eenzelfde exploitant

verschillende van deze belastingen moet betalen, heeft dat te maken met de activiteit van het bedrijf. Dat wordt dan ook niet beschouwd als een dubbele belasting in hoofde van de zaakvoerder.

Mijn algemene stelling is dat een gemeente moet oppassen vooraleer bedrijven te belasten. Het zou wel eens kunnen dat een bedrijf stopt met zijn activiteiten. Vaak vertaalt dat zich in een dalende tewerkstelling. De gemeenten en het bedrijfsleven zijn daarin bondgenoten. Bedrijven zorgen voor tewerkstelling op het grondgebied van de gemeente. Ze bieden een toegevoegde maatschappelijke waarde.

Ik ben niet van plan een nieuwe omzendbrief te sturen. Ik kan eventueel in een volgende brief aan de lokale besturen bepaalde zaken herhalen. Ik denk daarbij aan de taks op gsm-masten. De gemeenten zijn echter wel op de hoogte. In mijn eigen gemeente is er een nieuwe meerderheid. De financieel beheerder en de gemeentesecretaris weten zeer goed hoe ze met deze belastingen moeten omgaan. De provinciale afdelingen van Binnenlands Bestuur kennen de materie ook.

Mijnheer Van Dijk, u hebt het antwoord zelf al in belangrijke mate gegeven in uw vraag. Ik heb daar nog enige verduidelijking bij gegeven.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mijnheer de minister, u hebt een zeer duidelijk antwoord gegeven. In mijn vraag heb ik de verschillende mogelijkheden aangegeven. De gemeenten die met het probleem te maken hebben, kunnen niet anders dan aanpassingen doorvoeren. De autonomie blijft gelden. Als ze een belasting willen invoeren, dan kunnen ze dat. Wel moet er worden gezorgd voor een gelijkberechtiging.

Ik neem ook akte van uw zeer belangrijke opmerking over de provinciale diensten. Ze moeten de bondgenoten van de gemeenten zijn om te zorgen voor een duidelijke en correcte regelgeving.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de minister, op een aantal plaatsen is er een algemene gemeentelijke belasting ter vervanging van de forfaitaire huisvuilbelasting. In sommige gevallen wordt ze geheven op de natuurlijke personen en op elke bedrijfsactiviteit. Het gaat dan niet noodzakelijk om een vennootschap. Een en ander hangt af van het feit of een btw-plichtige of iemand die bijdragen betaalt voor de sociale zekerheid van zelfstandigen, eventueel in bijberoep, op een bepaald adres woont. Het is mogelijk dat enerzijds een natuurlijke persoon een aanslag krijgt op basis van de algemene gemeentebelasting en anderzijds het kind of de echtgenoot die een

zelfstandige activiteit uitoefent, die ook nog eens moet betalen. Misschien moet ik over bepaalde concrete gevallen een schriftelijke vraag indienen.

Minister Marino Keulen: Ik zou dat wel willen omdat ik dat belangrijk vind. Op dit ogenblik start op veel plaatsen een nieuwe legislatuur. In sommige gemeenten, meestal die waar het bestuur gewoon wordt voortgezet, is de begroting nog eind vorig jaar afgewerkt. Wanneer eventueel nieuwe partijen intreden, wordt gewerkt met voorlopige twaalfden. In die gemeenten is men nog bezig met de begroting en met de daarbij horende belastingreglementering.

Bij de start van een nieuwe legislatuur wil men vaak creatief zijn en meteen ook het kader uittekenen voor de volgende zes jaren. In mijn eigen gemeente Lanaken was er een algemene gemeentebelasting op basis van het KI. Die was ingevoerd ter vervanging van een twaalfstal bestaande lokale belastingen zoals honden-taksen, belastingen op paarden, belastingen op reclamepanelen enzovoort. De Raad van State heeft die algemene gemeentebelasting op basis van het KI vernietigd waardoor de gemeente onder meer op financieel vlak volledig klem werd gezet. Dergelijke situaties kunnen beter worden vermeden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Helga Stevens tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over tewerkstellingsbevordering van personen met een handicap bij de lokale besturen

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, begin 2006 bezorgde u me in antwoord op mijn schriftelijke vraag van 7 september 2005 cijfers over de tewerkstelling van personen met een handicap bij de lokale besturen. Die cijfers waren zeer bedroevend. Ondanks verschillende voorzichtige initiatieven met streefcijfers en consultants vond men binnen het personeelsbestand van de lokale besturen nauwelijks 1,5 percent personen met een arbeidshandicap terug.

Slechts 33 percent van de steden en gemeenten en 14 percent van de OCMW's die onder de norm vallen van het KB van 23 december 1977 tot vaststelling van het aantal personen met een handicap dat door provincies, gemeenten, verenigingen van gemeenten en agglomeraties van gemeenten moet worden tewerkgesteld, haalden het quorum van 1 persoon met een arbeids-

handicap per 55 statutaire personeelsleden. Het is bedroevend dat zelfs deze verouderde norm, die enkel betrekking heeft op statutaire personeelsleden en een zeer laag percentage oplegt van nog geen 2 percent, na 30 jaar nog geen evidentie is.

In een vraag om uitleg van 19 mei 2006 wees ik u erop dat er nog een zeer lange weg af te leggen is indien we een van de beleidsdoelstellingen van het Pact van Vilvoorde willen behalen, namelijk geen oververtegenwoordiging van personen met een arbeidshandicap in de werkloosheid. Ik vroeg dan ook naar concrete acties en engagementen. In uw antwoord verwees u naar het overleg over de nieuwe rechtspositieregeling van het personeel bij de lokale besturen. U had gevraagd om de tewerkstelling van personen met een handicap het voorwerp te laten uitmaken van die onderhandelingen. U zegt ook letterlijk: "Ik kan geen voorafname doen op de uiteindelijke inhoud van het uitvoeringsbesluit. Wel heb ik een aantal precieze vragen gesteld. Zo heb ik gevraagd naar de hoogte van het percentage personen met een handicap waarin lokale besturen zullen moeten voorzien in de personeelsformatie. Dit percentage geldt momenteel enkel voor de statutaire ambtenaren, terwijl er inderdaad een meerderheid van de mensen, ongeveer 55 percent, contractueel wordt tewerkgesteld. We moeten ons dus afvragen of het percentage niet moet worden berekend op het totale potentieel. We moeten ons ook afvragen hoe we dit in een afdwingbare vorm kunnen gieten, zo niet hebben we wel vrome voornemens en goede intenties, maar blijven we in gebreke voor de invulling op het terrein."

Op 28 oktober jongstleden werd een akkoord bereikt tussen werkgevers en vakbonden. Tot welk resultaat heeft uw interventie geleid? Acht u dit resultaat bevredigend? Zo niet, welke initiatieven mogen wij verder verwachten? Mijn medewerker heeft enkel een samenvatting van het akkoord gezien. Ik heb begrepen dat er geen melding wordt gemaakt van een arbeidshandicap. Het is heel belangrijk dat dit element in het akkoord wordt opgenomen.

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mevrouw Stevens, ik ben heel blij dat u me die vraag stelt. Ik deel uw bekommernis volledig. Wel is er een begripsverwarring. Er is een sectoraal akkoord. De aanwezigheid van personen met een arbeidshandicap zit vervat in de rechtspositieregeling. Binnenkort komen we naar buiten met een akkoord tussen werknemers en werkgevers. Ik kom daar nog op terug.

Mevrouw Stevens, u verwijst in uw vraag naar mijn uitleg van 9 mei 2006, waarin ik heb meegedeeld dat bepaalde minimale afspraken in verband met de tewerkstelling van arbeidsgehandicapte personen een plaats dienen te krijgen in het besluit inzake de rechtspositiere-

geling voor het gemeente- en provinciepersoneel, waarvoor de onderhandelingen tussen overheid, lokale werkgevers en vakorganisaties aan de gang waren. U vraagt naar het resultaat daarvan en verwijst naar het sectorale akkoord van 28 oktober 2005, gesloten tussen de werkgevers en de vakorganisaties van de lokale sector.

Ik wens op dit punt eerst een misverstand recht te zetten. In het genoemde sectorale akkoord komt de tewerkstelling van arbeidsgehandicapte personen niet aan bod. In mijn antwoord van mei 2006 heb ik het over het besluit van de Vlaamse Regering ter uitvoering van het Gemeente- en het Provinciedecreet betreffende de rechtspositieregeling van het gemeente- en provinciepersoneel.

In dat uitvoeringsbesluit betreffende de rechtspositieregeling krijgt de tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap aandacht op een wijze zoals ik heb aangegeven in mijn antwoord van mei 2006. Dat wil zeggen dat het streefcijfer wordt vastgesteld op het geheel van het personeelsbestand en niet alleen op de statutaire personeelsformatie, en dat doelgericht aanwervingen kunnen gebeuren, waarbij een beroep kan worden gedaan op de diensten van de VDAB. Ik stem mijn beleid daarbij in grote lijnen af op het beleid van de Vlaamse Regering, zoals dat ook vorm kreeg in het VESOC-actieplan 2006 met betrekking tot evenredige arbeidsdeelname en diversiteit. Het is dat actieplan dat hier de leidraad vormt. De omschrijving van de doelgroep van personen met een arbeidshandicap in het ontwerpbesluit inzake de rechtspositieregeling stemt daar overigens mee overeen.

De totstandkoming van het besluit betreffende de rechtspositieregeling van het gemeente- en provinciepersoneel is een omvangrijk totaalproject dat nog niet voltooid is. Er moet nog een hele weg afgelegd worden eer het besluitvormingsproces daarover kan worden afgerond. Ik kan daar niet op vooruitlopen. Aangezien het besluit nog in de ontwerp- en onderhandelingsfase zit, kan ik nog geen resultaten meedelen. De resultaten kunnen worden opgevolgd zodra het besluit inzake de rechtspositieregeling effectief in werking treedt. We verwachten dat dit gebeurt in de maand maart. In afwachting daarvan ligt het beleid niet stil. Ik heb mijn steun aan het sectorconvenant en de sectorconsulenten voor het diversiteitsbeleid voortgezet. Ik neem me voor de diversiteitsplannen in de lokale sector te stimuleren en er lessen uit te trekken voor een goede praktijk, in het bijzonder voor wat de tewerkstelling van personen met een arbeidshandicap betreft. Ik geloof dat dit soort incentives en de praktische ondersteuning voor selectie en aanwerving tot resultaten zullen leiden die binnen enkele jaren hun afspiegeling zullen krijgen in de cijfers.

De onderhandelingen lopen nog. We zitten een beetje klem tussen twee posities. Enerzijds zijn er de werkge-

vers die worden vertegenwoordigd door de VVSG en de VVP. Dat zijn dus de besturen. Ongeacht de kleur van de bestuursmeerderheid vragen de besturen eigenlijk allemaal hetzelfde, namelijk flexibiliteit om hun eigen personeelsbeleid te kunnen ontwikkelen. Anderzijds zijn er de vakbonden in al hun verscheidenheid. Ook zij vragen allemaal hetzelfde, namelijk zekerheid. Dat botst nogal eens met de flexibiliteit die door de werkgevers wordt gevraagd. De vakbonden willen niet te veel ruimte geven voor maatwerk waardoor concurrentie kan ontstaan tussen de lokale besturen.

We raken er wel uit zodat de rechtspositieregeling in maart van dit jaar in werking kan treden. De tewerkstelling van de arbeidsgehandicapte personen in de provinciale en lokale besturen zit daar ook in vervat. U bent dus eigenlijk iets te vroeg met uw vraag maar dat is goed om de aandacht scherp te houden.

De voorzitter: Mevrouw Stevens heeft het woord.

Mevrouw Helga Stevens: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Ik heb begrepen dat de onderhandelingen worden afgerond in maart 2007. Ik geef u dan ook nog even de tijd. Mijn eerdere vraag dateert van mei 2006 en intussen zijn we bijna een jaar verder.

Er moeten heel goede afspraken worden gemaakt over de rechtspositieregeling. Ik begrijp de vraag van de besturen naar flexibiliteit en de vraag van de vakbonden naar zekerheid. Het is belangrijk een gulden middenweg te vinden. Er moeten cijfers worden vastgelegd over de tewerkstelling van personen met een handicap. Het richtcijfer van 2 percent werd niet gehaald. De tijd van vrijblijvendheid is voorbij, we moeten nu werken aan concrete doelstellingen.

Minister Marino Keulen: Het duurt inderdaad langer, maar dat gebeurt op vraag van de lokale besturen en van de vakbonden. Zij willen daar hun tijd voor nemen. De onderhandelingen over de rechtspositieregeling slaan immers op de hele loopbaan: aanwerving, verloning, evaluatie, ontslag, arbeidsmobiliteit. Wanneer er afspraken worden gemaakt, moeten die gehandhaafd kunnen worden tijdens de volgende jaren. Het is vooral op vraag van de sociale partners, de werkgevers en de werknemers dat het tempo van de onderhandelingen is vertraagd. De impact van een akkoord is immers heel vergaand.

Mevrouw Helga Stevens: Ik begrijp dat de materie zeer complex is. Ik dring er wel op aan te zorgen voor een goede regeling. Een slechte regeling die constant moet worden aangepast, heeft totaal geen zin.

De hele discussie hangt ook samen met de vraag inzake de rendementspremies. Als een werkgever in de privé-

sector een persoon met een handicap in dienst neemt, die iets minder zou presteren, kan hij aan de overheid subsidies aanvragen. Bij de openbare dienst is dat niet het geval.

Ik heb deze vraag al eens in een andere commissie gesteld. Ik dring aan op een goede regeling. De overheid mag geen nadeel ondervinden als ze een persoon met een handicap aanwerft. De lokale besturen moeten ook worden gestimuleerd om mensen met een handicap in dienst te nemen. In sommige gevallen is er inderdaad een extra kost. Ik zal dat ook niet ontkennen. Ik ben er zeker van dat er een oplossing uit de bus zal komen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de door de federale regering aangekondigde regelgeving met betrekking tot de aanvullende pensioenen van de contractuele personeelsleden in dienst van de verschillende overheden en de gevolgen daarvan voor gemeenten en provincies

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, op mijn beurt wens ook ik iedereen een gelukkig 2007.

Mijnheer de minister, na uw performant optreden gisteren, toen u Marc Reynebeau naar huis hebt gespeeld, ben ik ervan overtuigd dat u een sterk antwoord zult geven op mijn vraag, waar tienduizenden Vlaamse ambtenaren van wakker liggen, namelijk van hun pensioen. We weten allemaal dat er een groot verschil is tussen de contractuele en de statutaire ambtenaren. De contractuelen krijgen een pensioen dat vergelijkbaar is met dat van de privésector. Het pensioen van een statutaire ambtenaar ligt heel wat hoger.

De afgelopen jaren is het personeelsbeleid van zowel de gemeenten als van de OCMW's veranderd. Bij de aanwerving wordt steeds meer gezorgd voor een contractueel statuut. Bij de gemeenten, de OCMW's, de intercommunales en zelfs bij de Vlaamse overheid ligt het aantal contractuelen ondertussen hoger dan het aantal statutair benoemden.

Er bestaat een discriminatie tussen beide statuten. Het werk is ongeveer hetzelfde. Het pensioen van contrac-

tuelen is echter heel wat lager. De doorgroeimogelijkheden van deze mensen zijn eveneens kleiner.

Bepaalde lokale besturen hebben de afgelopen jaren getracht een oplossing te vinden door via aanvullende pensioenen de discriminatie uit te vlakken. Dat houdt echter een nieuwe discriminatie in. Niet elke gemeente kiest immers voor die regeling.

De pensioenregeling is nog steeds een federale materie. Over het onderwerp is er tijdens deze legislatuur heel wat te doen geweest. In de kranten hebben we kunnen lezen dat minister van Pensioenen, de heer Tobback, nog tijdens deze – federale – legislatuur een kaderwet zou indienen om te zorgen voor een regeling van de pensioenen voor de contractuelen.

Mijnheer de minister, weet u hoeveel lokale besturen intussen een systeem van aanvullend pensioen voor contractuelen hebben ingevoerd? In welke mate is de Vlaamse overheid betrokken bij de federale initiatieven? Lokale besturen, gemeenten, intercommunales, OCMW's vallen immers onder de bevoegdheid van Vlaanderen. De Vlaamse overheid is betrokken partij wanneer het federale niveau richtlijnen uitvaardigt. Zijn u en uw Waalse collega's daarbij betrokken? Hebt u zicht op de modaliteiten, de financiële gevolgen en het concept achter die kaderwet?

De voorzitter: Minister Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Mijnheer Van den Heuvel, in het kader van de rechtspositieregeling zou het mogelijk moeten zijn dat contractuelen kunnen doorgroeien. U zegt zelf dat contractuelen hetzelfde werk doen als hun statutaire collega's. Vaak zijn het niet de minder goede krachten, integendeel zelfs. Iemand die binnen niveau C werkt, kan nooit een C4 of C5 halen. Iemand die op niveau A werkt, kan nooit doorgroeien naar de top binnen die categorie. Dat wordt als zeer onrechtvaardig ervaren. Bovendien is het ook niet altijd goed voor de gemeente in kwestie omdat zij daardoor niet altijd de beste kandidaat op de juiste plaats kan zetten.

Naar verluidt hebben de ambtenarenvakbonden met de federale minister van Pensioenen, de heer Tobback, afspraken gemaakt die een regelgeving voor een aanvullend pensioen voor de niet-vastbenoemde of contractuele personeelsleden van de verschillende overheden mogelijk moeten maken. Volgens de berichtgeving willen de vakbonden dat nog voor het einde van de huidige federale legislatuur een kaderwet wordt opgesteld die door het parlement wordt goedgekeurd.

Als minister van Binnenlands Bestuur, bevoegd voor de lokale en provinciale besturen, ben ik tot nu toe niet officieel op de hoogte gebracht van deze afspraken. Ik heb dan ook geen informatie over de financiële gevolgen

voor de lokale en provinciale besturen die met het invoeren van een aanvullend pensioen voor niet-vastbenoemde personeelsleden gepaard gaan.

De parameters die nodig zijn voor de simulaties zijn ons tot op heden nog niet bekend. Het gaat om een federale aangelegenheid zodat in eerste instantie de gevolgen ook op dat niveau ingeschat moeten worden.

Ik heb aan het Agentschap voor Binnenlands Bestuur gevraagd of die op de hoogte is van lokale of provinciale besturen die daar al mee werken. Het gaat hier dan over de tweede pensioenpijler, de groepsverzekering. Er zijn drie pijlers op dat vlak. De eerste pijler is het wettelijk pensioen; de tweede is de groepsverzekering en de derde is het individuele pensioensparen.

Mijn administratie heeft contact opgenomen met het kabinet van federaal minister Tobback. Er is afgesproken dat mijn administratie op de hoogte zal worden gehouden van de verdere evolutie van dit dossier. Het debat staat nog in zijn kinderschoenen en gaat over het invoeren van een tweede pensioenpijler. Het is op dit ogenblik nog niet duidelijk of het de bedoeling is dit in te voeren als een verplichtende maatregel of dat dit vrijblijvend aan de gemeenten wordt aangeboden.

Het debat zal worden gevoerd in het Comité A dat daarvoor bevoegd is. Het kabinet van minister Tobback heeft mijn administratie wel meegedeeld dat op 29 januari opnieuw een informele ontmoeting met de vakorganisaties plaatsvindt over deze problematiek. Een van de aandachtspunten is de kostprijs voor de overheden. Vanzelfsprekend zal ik vanuit mijn algemene verantwoordelijkheid voor de lokale besturen deze aangelegenheid blijven opvolgen.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw open antwoord. U kunt niet meer zeggen dan wat u gezegd hebt. Het is inderdaad een belangrijk debat. Het heeft enerzijds te maken met een rechtvaardigheidsgevoel. Die mensen verdienen een extraatje in vergelijking met hun collega's.

Anderzijds moeten we erop letten dat er op het financiële vlak goede afspraken worden gemaakt, zodat de lokale besturen niet voor een 'fait accompli' worden gesteld. Maar ik ben ervan overtuigd dat u uw best gaat doen om dat in goede banen te leiden voor onze Vlaamse gemeenten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

